

A DEJAS

CEĻU

51

1980.G. MAIJĀ

PDC 51

Varbūt esiet ievērojuši, ka PDC ir jauns izskats. Jau gadiem esam cīnījušies ar mūsu drukātāja gausumu, un beidzot esam atraduši citu, kas sola drukāšanu izdarīt nedēļas laikā. Jaunais drukātājs arī var drukāt lielāku papīra formātu - tātad, jaunais izskats un formāts. Turpmāk, sūtot zīmējumus, lūdzu ievērojiet jauno formātu. Vienas lapaspuses lielums ir 8½" x 11", bet būtu jāatstāj vismaz ½" „rāmis” ap visām malām; var arī izmantot visu lapu (viduslapai un vākam) - izmēri 17" x 11".

Austrālijā beidzamā mēnesī viesojās Čikagas piecīši. Cerējām jums sniegt koncerta recenziju un dažus Piecīšu skečus. Diemžēl solītais materiāls nav laikā pienācis. No Amerikas arī viesojās Mirdza Strausa stāstot par tautas tērpiem un rādot bagātīgu un interesantu izstādi. Ceram, ka nākotnē viņa mums rakstīs par tautas tērpiem, bet ja kādam lasītājam būtu kāds noteikts jautājums par tautas tērpiem, lūdzu rakstiet mums tagad, lai būtu vieglāk izplānot varbūtējo rakstu seriју.

Vai 6. VLJK rīkojams Austrālijā? Ko tas mums dotu? Ja būtu kāds lasītājs, kas saprot šos jautājumus, labprāt no tā dzirdētu. Par to nākošos mēnešos visiem vajadzētu padomāt, bet, vēl svarīgāk, daži vajadzētu ko darīt.

J.R.

Redaktors	Juris Ruņģis
Sekretārs	Jānis Dūselis
Saimnieciskās daļas vadītāja	Anna Majoriņa
LJAA pārstāvji	Jānis Čečiņš Māra Rozīte
Pārstāve Melburnā	Ināra Zemītis
Pārstāve Adelaidē	Maruta Šmits
Redakcijas locekļi	Andris Kariks, Kārlis Paegle, Valda Paegle, Brigita Strode, Lauma Treimane
*	
Vākus darinājusi	Anita Misiņa

Viena gada abonements (6 numuri)
maksā \$A8.00 Austrālijā, un
ārzemēs pa lēno pastu.

*

Sludinājumi maksā
1 lapaspuse - \$A20.00
½ lapaspuse - \$A10.00
¼ lapaspuse - \$A 5.00

*

Iepriekšējie numuri dabūjami
pret pasta izmaksu.

*

Naudas pārvedumi un čeki
izrakstāmi Austrālijas dolaros
uz ALTDK vārdu.

Redakcijai piesūtītie izdevumi Jaunā Gaita, Labietis, ELJA Informācija
Atbalss, Rūgtais Apinis, Vēja Zvani

Ar vārdu, segvārdu vai iniciāļiem parakstīti raksti
ne vienmēr atbilst redakcijas viedoklim.

PA DEJAS CEĻU 51
1980. g. maijā
izdod
Austrālijas latviešu
tautas deju kopas

PA DEJAS CEĻU 51
May, 1980
published by
Australian Latvian
Folk Dancing Groups

Adrese: 21 Margaret Street, ROSEVILLE, NSW 2069, Australia

PDC 51 nodots drukāšanai 21. aprīlī.

PĒRKONĪTIS ATSĀK DARBĪBU UN GATAVOJAS PERTAS KULTŪRAS DIENĀM

Andra Kīna

Šī gada 14. martā tautas deju kopa Pērkonītis atsāka darbību ar pirmo mēģinājumu Pertas latviešu centra telpās. Ieradās 20 dejotāju. Starp veco dejotāju sejām parādījās arī dažas jaunas, un dažas ilgiem gadiem neredzētas, un es ceru, ka nākošajos mēģinājumos dejotāju skaits pieaugs. Aicinam visus Pertas jauniešus nākt dejot.

1979. gadā Pērkonītim diemžēl bija dažādas problēmas un gada beigās trūka īsta vadītāja. Gada beigās dejoja maza grupa jauniešu, kuri taisījās braukt uz Sidnejas Kultūras dienām. Paši jaunie dejotāji mācījās dejas un ļoti daudz mēģinājumi tika noturēti pirms braukšanas.

Šogad šo situāciju bija jāmaina - bija jāsameklē vienu kārtīgu vadītāju. Pierunāju Vucēnu Jāni vadīt un mācīt Pērkonīti. Jānis, ilgu gadus dejojis, jau agrāk mācīja Pērkonīti un tagad viņš atkal uzņemas šo amatu ar lielu sajūsmu un entuziasmu. Pirmā mēģinājumā, kamēr dejotāji karstumā pūta un elsa, Jānis svīda un smaidīja vien!

Pērkonīša valdē šim gadam ir: vadītājs - Jānis Vucēns; sekretārs - Ivars Zalstrovs; kasiere - Irēna Purvinska. Vēstules Pērkonītim lūzdu adresēties Ivaram Zalstrovam, 27 Jessie St, Cannington, W.A. 6107.

Pērkonītis šī gada 19. jūlijā rīkos savu gadskārtējo balli līdzekļu iegūšanai tautas tērpupielāpīšanai un jaunu tērpu gatavošanai. Balles rīkošanas komitejā darbojas Ivars Zalstrovs, Andrejs Lanskis, Indulis Bernšteins, Brigita Plūce, Gita Balode, Inese Matisone un Amanda Kaže.

Pati vadīšu 30. Kultūras dienu tautas deju uzvedumu un Vucēnu Jānis man palīdzēs pie uzveduma plānošanas. Aicinājām vēl palīgā abus Rudakus. Anita uzņemas vadīt mūzikālo pusi, un Ilmārs izpildīt skatuves meistara darbus. Edvīns Rasiņš būs mūsu apgaismotājs, un ceram, ka Ivars Dukāts arī nāks darboties mūsu vidū un palīdzēs ar mācīšanu.

Uzvedums paredzēts Rietumaaustrālijas tehnoloģijas institūta (WAIT) hokeja laukumā. Laukums jauns; „astro-turf” virsma koši zaļa un apkārtnē garas priedes - skaista vieta brīvā dabā.

Uzveduma tēma saistīta ar 30. Kultūras dienu vispārējo grafisko simbolu - ozola zīli. Latviešu literatūrā, dainās un grafiskā mākslā ozols bieži simbolizē tautas spēku un izturību. Ozola zīle - nākotnes spēka nesēja.

Uzveduma nosaukums būs - Rindām auga ozoliņi. Mūsu senči dabas parādības un kokus un augus attēloja un personificēja dainās. Kā piemēram,

Aiz upītes kalniņā
Rindām auga ozoliņi;
Pretīm auga liepu rinda,
Kas ozolus kaitināja.

Liepa gāja pa celiņu,
Zari vien locījās;
Ozoliņš ceļu grieza
Ar visām bitītēm.

Zem ozola nestāvēju,
Zem ozola liela rasa;
Zem liepiņas pastāvēju,
Kā zem mātes villainītes.

Meklē kungi gudrus vīrus,
Meklē kuplus ozoliņus;
Reti bija gudri vīri,
Reti kupli ozoliņi.

Aiz upītes melni elkšpi,
Zemzariša ozoliņi.
Cauri gāju, nenorāva
Manu zīļu vainadziņu.

Es izgāju ošu birzi,
Ozoliņa meklēdama;
Nav neviena ozoliņa
Dreijātami lapiņām.
Es izgāju puīšu rindu,
Sev ražena meklēdama;
Nav neviena tēva dēla,
Kas tīk manam prātiņam.

Ai ozoli, ozoliņi,
Tavu lielu resnumiņu!
Trīs dieniņas irbe teka,
Nevarēja aptecēt.

Aicinam visus jauniešus un dejojotājus uz Pertas Kultūras dienām. Perta atrodas vistālāk prom no visiem pārējiem latviešu centriem Austrālijā. Bieži jūtamies ļoti izolēti, tāpēc ciemiņus gaidām vēl jo vairāk.

Esmu dzirdējusi, ka Jaunatnes kursi arī tiek plānoti pēc Kultūras dienām Point Peron nometnes telpās pie jūrmalas.

Saulainā Perta jūs visus gaida!

Šogad ...

Pa dejas ceļu ...

uz Pertu!

IEPRIEKŠĒJIE PA DEJAS CEĻU NUMURI

dabūjami no redakcijas pret pasta izdevumiem
(apm. 30¢ par eksemplāru Austrālijā un ārzemēs pa lēno pastu,
apm. \$A1 par eksemplāru ārzemēs ar gaisa pastu).

*

Īpaši iesieti PDC 39 - 49 (1978. un 1979. gadu izdevumi)
dabūjami
par izmaksas cenu, \$A12 par sējumu, plus pasta izdevumiem
(Austrālijā \$3, ārzemēs ar lēno pastu \$A4, ar gaisa pastu \$A15).

*

Pasūtiet rakstot redakcijai -
21 Margaret St,
ROSEVILLE, NSW, 2069
Australia.

19. JAUNATNES DIENAS

Rīcības komiteja

Kā jau visi zin, Jaunatnes dienas šogad notiks Melburnā, no 15. līdz 19. maijam. Rīcības komitejā ir Viktors Brenners, Rasma Saulīte, Arnis Vējiņš un Sandra Hodacka. Citi palīgi un atsevišķo sarīkojumu rīkotāji ir Brigita Strode, Māra Baumanē, Eero Pūpēdis, Kaspars Celms, Inga Vīksne, Ivars Draguns, Zinta Ozoliņa, Līga Ozoliņa un citi.

Mēs visi esam krietni domājuši, un meklējuši ko labu un ko jaunu. Diemžēl nevaram teikt, ka šīs Jaunatnes dienas būs daudz citādākas kā iepriekšējās, bet varam jau lepoties dažādu jaunu ideju, piemēram, *Ārprātīgi formāla balle*, kurā spēlēs trīs mūzikas kapelles, un *Pienenīte*, mūsu tautiskais uzvedums, kas ir teātris, tautas dejas un dziesmas visi vienā (gandrīz atgādina Saules jostu).

Jaunatnes dienas būs tikai tik labas, kā visi dalībnieki tās iztais. Melburnieši jūsmojas un (tagad, beidzot) darbojas pilnā sparā. Tikai gaidām konkrētākas ziņas, cik viesu brauks.

Šeit tagad sniedzam programmu, lai varat pārdomāt.

Ceturtdien, 15. maijā
pa dienu iebraucēju sagaidīšana un
Atklāšanas koncerta mēģinājums

plkst. 20.00 Atklāšanas koncerts
(Skani, mana jaunība)
½ stundu pēc beigām sāksies saviesīgais vakars
(visi Latviešu namā)

Piektdien, 16. maijā
pa dienu Teātra mēģinājums
Filma no Latvijas (tentatīvi)

plkst. 18.30 Mākslas un daiļamatniecības izstādes atklāšana

plkst. 19.30 Teātris
½ stundu pēc beigām sāksies saviesīgais vakars
(visi Latviešu namā)

Sestdien, 17. maijā

plkst. 8.00 Sports - volejs, galda teniss, baskets

plkst. 10.00 LJAA pilnsapulce
Sprīdīša viesizrādes no Sidnejas

plkst. 20.00 Balle (līdz 1.30)

Svtdien, 18. maijā

plkst. 10.00 Tautiskā vakara mēģinājums

plkst. 17.00 Tautiskais vakars
(Pienenīte)

pēc tam Saviesīgais vakars

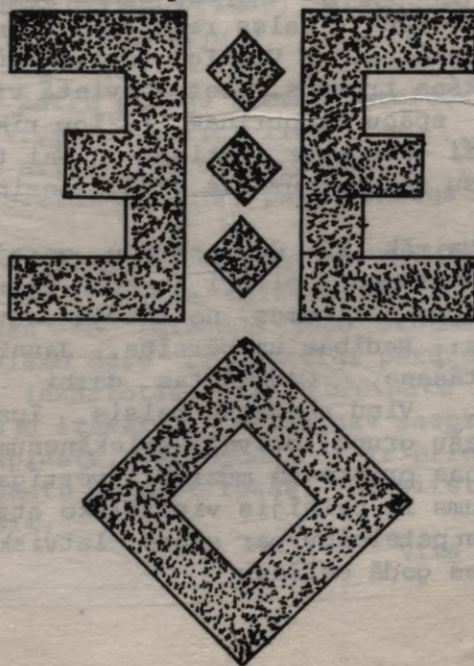
Pirmdien, 19. maijā

plkst. 9.00 Izbraukums (ar "Puffing Billy" vilcienu pa Dandenongiemi)

vēlāk, kad visi atgriezīsies Namā
Dekadences vakars ar LKB pilnsapulci

UZMANĪBU!!!!

Biļetes ballei (ar vakariņām - \$12.50) un Izbraukumam (ar ēdamo un dzeramo - \$6.00) būs pārkamās pēc Lieldienām Sidnejā pie Andras Ronēs, Melburnā pie Viktora Brennera un Adelaidē pie Pētera Dārziņa. Mēs lūdzam, lai biļetes uz abiem šiem sarīkojumiem iegādājas jau iepriekš, jo mums ir jāziņo attiecīgām firmām jau maija sākumā dalībnieku skaits, lai tās var sagatavoties. Ja biļetes iepriekš nenopērk, var gadīties, ka uz šiem diviem sarīkojumiem netiks!

ZELTA VĀRTU PILSĒTĀ

Herberts Misiņš

Pārņemts no *Labiētis* nr. 58 (1979)

Šogad siena mēnesī, no 4. - 8. dienai, Sanfrancisko latvieši sarīkoja 8. Rietumkrasta dziesmu svētkus. Bija liela vēlēšanās skatīt īpatnējo pilsētu, satikt nekad neredzētu radnieku un iepazīties ar latviešu kultūrālajām rosmēm šinī krastā.

BOSTONAS KOLIBRI

Kā pirmo klausījāmie Bostonas jauniešu mūzikālo puduri Kolibri. Sastāvā ir desmit spējīgu jauniešu - piecas meitas un pieci puisi, apdāvināto brāļu Pētera un Mārtiņa Aldiņu vadībā. Pārsteidza šo jauniešu mīlestība uz mūsu tautas seno mūziku un vecajām meldijām, daudzām senajām balsīm pielikdami spodrāku mūzikālo rakstu un padarīdami tās atkal jaunas un skanīgas. Cik dzirdēts, šī ir vislatviskākā šāda veida mūzikālā vienība trimdas zemēs. Viņi pilnīgi atdarina seno dziedāšanas un mūzicēšanas veidu ar teicējiem, locītājiem, vilcējiem, un viņus atbalsta kokles, stabules, āža rags, klabatas, dažī sitamie mūzikas rīki. Brāļi Aldiņi ir mācīti mūziķi un paši senās balsis ieauž krāšņā, balss raksturam piemērotā ietērpā. Vienīgā iebilde būtu tridekšņa trūkums, bet tā vietā viņi lieto spēņu tamburinam līdzīgu rīku, ko dažī sauc par sietiņu. Vai tas ir mūsu senais mūzikas rīks, nezinu.

Vairāk kā divu stundu garajos priekšnesumos Kolibri sniedza četrus nozīmīgus notikumus no latvju tautas dzīves: Radības un bērniība, Jaunība un rotāšana, Gadskārtas darbi un Kāzas. Viņu skaistās balsis, īpaši sieviešu grupā, dzīvais priekšnesums, jaunības prieks un mūzikāli vērtīgais sniegums ir pelnījis vislielāko atziņību un pateicību par senas, latviskas mākslas godā celšanu.

TAUTAS DEJAS

Tautas deju lieluzveduma cikls saucās Saule saule, zeme zeme, un tanī ietilpa šādas daļas: Metenis, Zvejnieku svētki, Lielā diena, Ūsiņa diena, Vasaras saulgrieži, Veļu laiks, Mārtiņi, Ziemas saulgrieži u.c.. Deju klāsts bija ļoti plašs, bet skatuves šaurības dēļ visi dejojāji reizē nevarēja uz skatuves uzņākt. Protams, tas prasīja uzvedumu izkārtot pa puduriem. Atbildīgā deju uzveduma vadītāja bija jaunās paaudzes pārstāve Aija Turaida no Sanfrancisko, bet pavadītāju mūzikas puduri, kurā iekļāvās arī Kolibri, vadīja pazīstamais mūziķis Andrejs Jansons no Ņujorkas. Atsevišķām deju kopām mūziku deva vieglās mūzikas ansambli Līča vēji, Staburadze, Solaris u.c., dziedot tautas dziesmas.

Par redzeto jāsaaka, ka šīs deju lieluzvedums stipri atšķīrās no visiem līdzšinējiem citos dziesmu svētkos. Bija atkāpšanās no tradicionālā soļa, kā arī no choreografijas. Šis jauninājums īpaši izcēlās no okupētās dzimtenes aizgūtājās dejās Vecie zvejnieki un Šūpo mani jūras māte. Te meklēti citi īpatnēji soļi, kustības, kas pārgāja pilnīgā valša taktī un solī. Mūsu vecajās dejas pamata solis ir polks un *valsim tur nav vietas*. Jaunā A. Turaida centusies iet citus ceļus, kaut ko aizņēmusies no Saules jostas, kaut ko no nacionālā stila iznīdētājiem apspiestajā Latvijā.

KĀRLIS SKALBE STĀSTA...

(Kārlis Skalbe stāsta ..., Ilze Skalbe-Legzdiņa, Atvase, Stokholmā, 1979, \$A8.75)

Kārļa Skalbes tekstus izvēlējusies, chronoloģiski sakārtojusi un komentējusi Ilze Skalbe-Legzdiņa, kura ievadā raksta - „Šī bilžu grāmata ... domāta jauniešiem, kas, būdami aizņemti ar savas patvērumu zemes problēmām, un savas paaudzes rakstniekiem, tomēr varbūt, baidoties pazaudēt sakaru ar savas zemes kultūrvēsturisko kontinuitāti, vēlēšies ātri, konspektīvi un elementāri iepazīties ar kāda pazīstama latviešu rakstnieka dzīvi un darbiem.”

Grāmatas iekārta atbalsta šo mērķi - ir ātram ieskatam, un samērā lielais formāts atstāj tīru, klaju iespaidu. Lapas labā pusē, lielos melnos numerāļos ir gads, pie kura īsi komentāri, tad seko kāds Skalbes raksts saistīts ar šī laika pārdzīvojumiem. Viss ir īss, skaidrs un viegli pārskatāms. Lasītājs saņem vispārēju pārskatu par Skalbes dzīves gaitām, darbiem un caur tiem drusku iepazīstas ar rakstnieku pašu, viņa jūtām, ideāliem un domām par šiem veidojošiem gadiem un notikumiem Latvijas vēsturē. Šī „iepazīšanās” nevar būt pārāk dziļa, bet varbūt izraisīs interesi tuvāk ieskatīties šī līriskā rakstnieka darbos.

Dzejās un rakstos iepazīstamies ar to, kas bija svarīgs Skalbes dzīvē - atmiņas par māti un bērnību, satikšanās ar Lizeti Erdmani, apmetināšanu, „Saulrieti”, bērniem, mīļiem draugiem un darba biedriem kā Rūdolfu Blaumani, Jāni Akurāteru, Niklavu Strunki. Ieskatāmies arī viņa domas Latvijas svarīgos brīžos. Jau 1905. gadā, uzsaukumā „visiem latviešiem”, viņš raksta - „Šī zeme ir mūsu ... (svešas tautas) nolieciēt savus zobenus, mēs paši gribam valdīt savā zemē kā brīva tauta.” Kā deputāts pirmajā Saeimā

dzirdam viņa ieteikumu, lai jaunā valsts visur rīkojas ar mieru, loģiku, nejaucot principus.

Visur redzam Skalbes humanitāti un mākslu saredzēt svarīgo, universālo, visur, katrā sīkumā. Kā kara korespondents viņš raksta - „nekas tā nesatricē un neievaino mūs kā mazi notikumi, mazas parādības” un atver kara briesmas aprakstot mazu puisi, kurš iekūlies kara trokšņainā gājienā.

Cietumā 1911. gadā, ūdens krānus atvēra 2 reizes dienā, lai cietumnieki var mazgāties, un Skalbe raksta - „No tā laika es esmu mācījies ūdeni cienīt un iemīļojis to ezeriņu, no kura nāk šīs gaišās straumes”.

Izvilcumā no pasakas *Kalna gars un milzis* dzirdam Skalbes dabas mīlestību, vēlēšanos sadzīvot ar un neizjaukt savu apkārtni. Ceļot „Saulrietu ... šo trako māju” Piebalgā, viņš neļauj nocirst nevienu mazāko kociņu, kurš aizsedz kādu skatu uz ezeru un ar laiku pielabina nedraudzīgo un izbaidīto kalna garu.

Dzejolis, ko Skalbe raksta 1945. gadā, dzīves beigās, atspoguļo viņa dzīves filozofiju -

Par katru stundu Dievam pateicos,
Ko Viņš man dzīvot liek,
Man arī aiziet būtu prieks,
Kā aiziet strauti, pazūd sniegs ...

Grāmatas sējums un formāts ir glīts. Vecās meln-baltās fotogrāfijas no „ģimenes foto albuma” pa lielāko daļu ir efektīgi pārdrukātas un iekārtotas, lai turpinātu tīro, klajo izskatu. Nekas nav saspiests, iespiests, par daudz. Ir prieks šo grāmatu paturēt rokās, pašķirstīt un lasīt.

Vita Ruņģe

BIBLIOGRAFIJA

Katram priekšmetam ir savs rakstu krājums - galvenais pamats, uz kura jābalsta nākotnes veidojumi. Vadot deju kopu, mācot dejas un veidojot uzvedumus esmu lietojis sekojošas grāmatas. Sarakstā ir tikai grāmatas, kuras esmu lietojis, bet ne visas man pieejamās grāmatas. Neesmu arī mēģinājis izveidot pilnīgu sarakstu. Uz-

sveru, ka šīs ir man pieejamās un manis lietotās grāmatas. Ja citi lasītāji piesūtītu līdzīgus personīgos sarakstus un/vai ieteiktu grāmatas, kas svarīgas tautas deju kopām, tad varētu mēģināt izveidot pilnīgu un definitīvu tautas deju un ar tām saistīto priekšmetu bibliogrāfiju. Lūdzu palīdziet!

Juris Ruņģis

DEJAS

52 latviešu tautas dejas	Edvins Ritsiks sakārtojis	Eslingenas latviešu kolonijas tautiskās deju kopas, Eslingenā, 1949
Latviešu dancis	Emīls Melngailis	Latviešu valsts izdevniecība, Rīgā, 1949
Latviešu tautas dejas I - IV	Aleksandrs Grimms red.	Austrālijas latviešu tautas deju kopas, Melburnā, 1962 - 67
Latviešu rotaļas un rotaļdejas	Harijs Sūna	Zinātne, Rīgā, 1966
Soli pa solim	Vera Rulliņa	Autores izdevums, Bradfordā, 1969
Latviešu dejas treniņš	E. Drulle	Em. Melngaiļa Tautas mākslas nams, Rīgā, 1972
88 latviešu tautas dejas un apdares	Arnolds Bāliņš red.	Latviešu dziesmu svētku biedrība Kanadā, Toronto 1973
Latviešu deja	Elza Siliņa	2. iespiedums, Gauja, ASV, 1977
Latviskās jaundejas	Lidija Āboliņa	Autores izdevums, Bostonā, 1978

TAUTAS DZIESMAS (VĀRDI)

Latvju dainu izlase		J. Kadila apgāds, Vācijā, 1949
Latviešu tautas dziesmas I - XII	A. Švābe, K. Straubergs, E. Hauzenberga-Šturma red.	Imanta, Kopenhagenā, 1952 - 56
Māte Māra	Arvīds Brastiņš	Māra, Klivlandē, 1967
Latvju Dievadziesmas	Ernests Brastiņš	Latvju dievturu draudze, Čikagā, 1970

Latvju tikumu dziesmas	Ernests Brastiņš	Latvju dievturu sadraudze ASV, 1976
Saules teiksmas	Arvīds Brastiņš	Māra, Klivlandē, 1977

TAUTAS TĒRPI

Novadu tērpi	Latviešu lauksaimniecības kamera; 2. iespiedums Diždancis	Jelgavā, 1939; Toronto, 1965
Latvju raksti I	Z. Līgers, A. Dzērvīte, R. Legzdiņš red.	Andrēja Ozoliņa apgāds, Vācijā, 1957
Latvju raksti II	Z. Līgers, A. Dzērvīte, R. Legzdiņš red.	Andrēja Ozoliņa apgāds, Vācijā, 1959
Latviešu tautas māksla III		Liesma, Rīgā, 1967

TAUTAS DZIESMAS (MŪZIKA)

Darba dziesmas	Jēkabs Vītoliņš red.	Latvijas valsts izdevniecība, Rīgā, 1958
Kāzu dziesmas	Jēkabs Vītoliņš red.	Zinātne, Rīgā, 1968
Bērnu dziesmu cikls, bērnu dziesmas	Jēkabs Vītoliņš red.	Zinātne, Rīgā, 1971
Latviešu gadskārtu - ieražu dziesmas	Jēkabs Vītoliņš red.	Zinātne, Rīgā, 1973
Dziesmu kamoliņš I un II	Austra Plampe	Autores izdevums, Toronto, 196?
Latviešu dievestīgās dziesmas	Arturs Salaks	Labietis, ASV, 1976

DAŽĀDI

Ģimenes godi	Biruta Senkeviča	
Jāņi - vasaras saulgrieži	Biruta Senkeviča	Daugava, Stokholmā, 1969
Latvju rakstu kompozīcija	Ernests Brastiņš	3. izdevums, Latvju dievturu sadraudze ASV, 1978
Latvju raksti	Aleksandra Dzērvīte	Latviešu apvienība Kanādā, Toronto, 1973
Latvju sēta	Pauls Kundziņš	Daugava, Stokholmā, 1974
Labietis 1 - 8, 30 - 58	Laikraksts latvietībai	Latvju dievturu sadraudze ASV, 1955 - 79
Klusie liecinieki	Senlietu albums	Pilskalns, ASV, 1964

DAUGAVA 1969 - 1979

Pārņemts no ELJA Informācija 89

Kad 1969. gadā Edgars Šteins, bijušais Rīgas Operas baletmeistars, pulcināja Ludvigsburgas un Štutgartes jauniešus mācīties tautas dejas, neviens nevarēja iedomāties, ka pēc desmit gadiem šī grupa, kas pieņēma vārdu *Daugava*, vēl pastāvēs un gatavosies uz Vispasaules dziesmu dienām Gotlandē. Taču liktenis bija lēmis, ka latviskā dzirkstele šajos jauniešos neizdzisa. Par spīti bieži vien nelabvēlīgiem apstākļiem grupa vēl pastāv kā vienīgā aktīvā tautas deju grupa Dienvidvācijā.

Sākumā jaunieši mācījās dejas trīs atsevišķās grupās. Pirmajā grupā mācījās dejojāji sākot ar apm. 8 gadiem, otrā grupā dejojāji bija ap 12 g. veci, bet trešajā grupā mācījās jaunieši sākot ar 16 gadiem un vecāki. Visas grupas bija ļoti rosīgas, un vecākās meitenes pašas šuva savus tautas tērpus. Abas jaunākās grupas jau pirmajos gados brauca turnejās uz Zviedriju, bet pirmā kopējā uzstāšanās visām trim grupām bija Eiropas latviešu dziesmu svētkos Ķelnē. Tai

laikā grupu vadību jau bija pārņēmuši P. Pincers un Dundura kungs. Tie bija *Daugavas* ziedu laiki, kad kopā sanāca septiņpadsmit pāru, un abu jaunāko grupu locekļi piedevām mācījās stabulēt un dziedāt.

Pēc tam jaunieši pamazām izklīda un visas trīs grupas apvienojās vienā, kurā bija vismaz astoņi pāri. Patreiz *Daugavas* sastāvā dejo tikai septiņi pāri, kurus vada un apmāca Gvido Ešmanis. Pēdējos gados grupa ir uzstājusies gan latviešu, gan vācu, gan internacionālai publikai. Pēdējai latviešu tautas dejas demonstrētas Europiādes svētkos Antverpenē, Strasburgā, folkloras festivālā Šveicingenā, Ludvigsburgas tirgus laukuma svētkos un citur. Attiecības ar igauņu un lietuviešu tautas deju kopām ir bijušas vienmēr ļoti sirsnīgas.

Atskatoties jāsaka, ka nodejotie gadi ir bijuši visai raženi. Atliek vienīgi cerēt, ka arī turpmāk tautas deju kopai *Daugava* izdosies kopt latviskās tradīcijas kā līdz šim.

P.V.

PAR 5. V.L.J.K.

Pārņemts no ELJA Informācija 89

5. Vispasaules latviešu jauniešu kongress notiks Eiropā 1981. gada vasarā. Sākumā tas bija paredzēts Austrālijā, bet Latviešu jaunatnes apvienība Austrālijā (LJAA) pati no šī pasākuma atteicās, tai vietā iesakot kongresu rīkot Eiropā. Saskaņā ar pilnsapulces lēmumiem jaunā ELJA valde un ELJA pilnvarotais 5. VLJK lietās, A. Zemītis, uzsāka nepieciešamos priekšdarbus - kongresa vietas meklēšanu un rīcības komitejas sastādīšanu. 18. novembrī Minsterē izveidoja pagaidu rīcības komiteju, kas kļuva par atbildīgās rīcības komitejas pamatsastāvu un darbību oficiāli uzsāka 14. decembrī ar sēdi Bonnā. Finanču nozari vadīs A. Zemītis, sekretariātu K. Kangeris, bet programmu

koordinēs M. Bumanis. Vēl nav apstiprināts ceturtais ELJA atbildīgais loceklis rīcības komitejā. Uzsākta atsevišķo nozaru un programmas daļu vadītāju izraudzīšana. Rīcības komiteja mēģinās iesaistīt sevišķi gados jaunos.

Par vietu un laiku 14. decembra sēdē vēl neizšķīrās, jo no visām iecerētām kongresa vietām vēl nebija saņemtas atbildes. Tuvākā izvēlē palikušas trīs vietas: Florefa, Visbija un Loivenhorsta Holandē. Par kongresa datumu un vietu saistoši spriedīs 1980. gada janvāra sēdē. Sekretāra adrese: Von-Einem-Str. 17, 4400 Muenster, West Germany; tel. - 0251/ 27 34 17.

Kārlis Kangeris

LATVISKO LEĻĻU BAGĀTĪBA

Pārņemts no *Laika* 1979. g. 17. novembra nra.

Mirdza Štrausa

Piemīļietas ir daiļamatniecības nozare, kurai divas diezgan grūti apvienojamas prasības: piemīļietām jābūt gaumīgām un lētām. Lai tās būtu lētas - tās jāgatavo vairumā, un tur bieži pazūd gaume un oriģinālitāte. Mums parasti klāt vēl nāk arī trešā prasība - tām jābūt latviskām, bet tur visvairāk grēkojam un neiznāk ne šis ne tas!

Zelta vidusceļu, liekas, šai laukā atradusi Olga Akerberga. Līdz šim viņa kādus 20 gadus pazīstam kā sekmīgu daiļamatniecības izstrādājumu stendu vadītāju, bet tagad viņa pati kļuvusi par aktīvu dalībnieci daiļamatniecības piemīļietu nozarē ar savām nupat klajā laistajām sīkajām 8 collu lellītēm, kuras var pasūtināt pēc kataloga. No tām nevar sagaidīt augstu mākslas vērtību, sarežģītas darba tehnikas, greznus rakstus un etnogrāfisku precizitāti. Tās ir stilizētas ar veikalā pirktām drānām un tomēr satur galveno - tās atspoguļo katra novada īpatnību, raksta novietojumu un veidu, samērus un krāsu noskaņu. Tās ir gaumīgas.

To visu nevar veikt tikai ar grāmatās vien izlasīto un redzamo. Tur vajadzīga paša darītāja iejušanās, iekšēja nojauta un tur O. Akerberga pierāda savu varēšanu. Liels palīgs tur viņas vispusīgā interese nevien par daiļamatniecību, bet arī par mākslu vispār. O. Akerberga beigusi L.U. arhitektūras fakultātes mākslas

darbniecu pie prof. Purviša un papildinājusies vairākos mākslas un daiļamatniecībasursos Bruklinas mākslas skolā un kolledžā.

Kā viņa nonākusi pie lellīšu gatavošanas, tas izklausās gandrīz kā filmā. Kāda slima amerikāņu meitene ar lielu dažādu tautību leļļu kolekciju, ļoti iekārojusi arī latviešu lellīti. Tā kā stenda krājumos piemērotas nav bijis, O. Akerberga ķērusies pati pie darba. Grāmatas un rakstus par tautas tērpiem cilājot, nemanot ieslīgusi skaistajā brīnumpasaulē, kas tur atklājusies gan krāsās, gan veidos. Sākusi iedziļināties un tā gribējies gatavot ne tikai vienu un vienai meitenei vien, bet radīt pēc iespējas vienkāršā veidā kaut daļu no atrastās bagātības arī citiem. Nu sākusies materiālu vākšana, ko viņa salīdzina ar sēpošanu. Izstaigāti veikalu veikali, lai atrastu drānas, lentītes, podziņas, pērlītes, dzijas un diedziņus. Apbrīnojama ir izdoma, kas gan viss tur kalpo pašdarinātā aizstāšanai! Ne katrreiz mājās pārnestais izrādījies derīgs un piemērots. Vai nu drēbes „kritums” nebijis labs, vai kāda atsevišķa maza krāsas svītriņa neiederējies, vai vienkārši nekā cita nav bijis, ar ko likt kopā. Pēc vairāk nekā gada rūpīgas vākšanas tad nu klāja nāk turpat 40 meitas, sievas un puisi dažādos novadu tērpos, kas liels ieguvums mūsu tik mazajā piemīļietu izvēlē.

MĀLU ANSAMBLIS

Pārņemts no ELJA Informācija 89

Jaunatnes eksperimentālā teātra Stokholmas Mālu ansamblis režisors Juris Rozītis (no Austrālijas, tagad Stokholmas universitātē) *ELJA Informācijai* pastāstīja par jaunākiem Mālu ansambļa pasākumiem.

EI: Kas ir jaunākais, ko dara Mālu ansamblis?

Juris: Mēs iestudējam vienu lugu, kas pamatojas uz dažām manām idejām, bet kurai arī piestrādā ansamblis ar savām improvizācijām. Izrāde saukties *Māja*.

EI: Kas ir šīs lugas pamatkoncepts?

Juris: Tā būs par grupu trimdas jauniešu, kas dzīvo kopā vienā mājā. Ar tēliem ceram parādīt, kādi tipi un raksturi mūsu vidū sastopami. Luga sastāvēs no epizodēm šo tipu starpā, kuros centīsimies atspoguļot kā mēs te trimdā dzīvojam. Ja nemaldos, tas būs viens no pirmajiem centieniem kautko tādu par jauniešiem parādīt. Vismaz, tas būs pirmais gabals, ko jaunieši paši improvizējuši.

EI: Vai luga tikai attēlos jauniešu sadzīvi?

Juris: Nē, tur būs arī vecākas personas, vairāki trimdas „tipi”, divi dzērāji, viens liels sabiedrisks aktivists. Arī viens vecāks cilvēks būs starp galvenām lomām.

Te gribu pieminēt, ka tēlu skaits nozīmē, ka katram Mālu ansambļa dalībniekam būs jātēlo vairākas lomas, tas ir, vienu centrālu un vienu blakus lomu.

EI: Vai Mālu ansamblis nodarbojas ar kautko citu, bez tam?

Juris: Jā. Līdztekus lugai, Māra Krēšliņa gatavo tādu folkloras uzvedumu, kurā ceram dziedāt tautas dziesmas vecā stilā. Eventuāli ceram sniegt tādu neformālu folkloras sarīkojumu, kas būtu pretstats Saules

jostai un Kolibri, kur viss tik profesionāli nostrādāts. Mēs to ceram darīt vaļīgāk un brīvāk, bet arī atdarināt to, kā tautas dziesmas oriģināli dziedāja. Cita starpā, ja reālizēsies ELJA doma rīkot folkloras semināru Vācijā, tad mēs varētu braukt uzstāties un sniegt daļu šīs programmas.

EI: Atpakaļ pie lugas *Māja*. Kad jūs cerat to uzvest?

Juris: Faktiski, mēs ar to ceram vispirms braukt turnejā pa Austrāliju 1980. g. augustā. Tas vēl nav galīgi izkārtots, bet ja izdosies, tad pēc tam, rudenī, varētu apbraukāt Eiropu.

EI: Es dzirdēju, ka tu esi centies sarunāt *Māla ansambļa* izrādes Latvijā?

Juris: Esmu kopš 1978. gada novembra gan runājis ar Ķezberi un Liepu (latviešiem PSRS vēstniecībā Stokholmā - red.), gan lūdzis, gan rakstījis Kultūras sakaru komitejai uz Rīgu, lai izkārtotu *Gods gaidot* izrādi Latvijā. Līdz šim saņemtas tikai divas atbildes. 1979. gadā teica, ka nevarot, jo Kultūras sakaru komiteja aizņemta ar turneju rīkošanu ASV, Vācijā un Austrālijā. Viņi teica, lai mēģinot atkal nākamgad. Tagad, nupat, man paziņoja, ka 1980. gadā nevarot, jo ir olimpiāde. Tā gan notiks Maskavā un Tallinā, ne Rīgā. Es turpināšu sarunas par 81. gadu. Es varu turpināt katru gadu, man vienalga ...

EI: Atgriezīsimies pie pagājušās vasaras un lielā notikuma Zviedrijā, Visbijas dziesmu dienām. Kādā veidā tur piedalījās Mālu ansamblis?

Juris: Visbijā mēs piedalījāmies bērnu sarīkojumā, kopā ar bērnukorīti, ko vadīja Aija Cīrule. Mēs uzvedām pasakas, divas uz savu roku, bet vienu kopā ar bērniem. *Zeme deg* un *Zvēru karš* mēs uzvedām paši, bet pasaku *Vecīša cimdiņi* mēs taisījām kopā ar bērniem.

EI: Kāds tagad ir *Mālu ansambla* sastāvs?

Juris: Kopš Pēteris Šmitmanis sācis intensīvi nodarboties ar savu rokgrupu, paliekam sešas sievietes un es. Viena dalībniece vēl atveseļojas no nopietnākas saslimšanas, un lai gan viņa cenšas piedalīties, mēs pagaidām ar viņu pilnā mērā nerēķināties. Pie

tam, tanī folkloras projektā nāk klāt trīs meitenes, kas tikai dzied un tur piedalās. Tās ir Silvija Stroda, Anita Kancāne un Laina Lasmane. Citoš vārdos, ap *Mālu ansambli* darbojas eksperimentāls teātris un tāds neformāls koris.

EI: Paldies, Juri.

APDOMĀ, PIRMS KO SAKI!

Pārņemts no ELJA Informācija 89

LNJAK priekšsēdes Baibas Rubesas uzruna Latviešu nacionālās apvienības Kanadā (LNAK) sesijā 1979. g. 28. aprīlī.

Ir pagājuši pieci gadi, kopš es pēdējo reizi biju šīs sapulces priekšā kā LNJAK priekšsēde un es jums vēlreiz nesu sveicienus un laba vēlējumu sesijas darbībai no LNJAK valdes. Īsi gan apskatīšu, kādas problēmas šo piecu gadu laikā pacēlušās un ar ko jāstopas.

Mēs daudz nodarbojamies ar vārdiem, ar nosaukumu došanu dažādām organizācijām, nodarbībām, ieskatiem, notikumiem, pasākumiem un cilvēkiem. Tā, piemēram, kad lasu par „bezkompromisa nostāju”, vēlos jautāt, kāds kompromiss, pret ko un kāpēc? Viss liela, miglaina neskaidrība, kad dzirdu „kreiss”, „sarkans”, „liberāls”, „brīv-” vai „savrupdomātājs”. Līdz šai dienai nezinu, vai runājam par Kanadas liberāļiem, NDP (New Democratic Party - red.) partiju, Eiropas sociāldemokrātiem, maoismu, Staļina krievu imperiālistisko komūnismu, Marksa vai Trocka sociālismu, vai par iluzīvo latviešu tautas nodevēju (un kā viņš tad to tautu nodevis) - vai par ko pavisam citu? Un tad paceļas jautājums, kāpēc ar šiem vārdiem un jēdzieniem vispār jānodarbojas, jo no otras puses tik pat izšķiedīgi svaidāmie ar jēdzieniem konservatīvs, fašists, reakcionārs.

Lūk, pārdomāsim reiz, vai vispārīgi vajadzīgs katrai lietai pielikt kādu nosaukumu, un tad strīdēties par to vārdu pareizību. Mēs stāvam daudz

nopietnāku problēmu priekšā, par kurām nerunājam, ko ignorējam, ko baidāmie saukt vārdā.

Labu padomu lasīju kādā nesen izdotā grāmatā, ko varbūt vesela rinda no jums lasīja savā laikā:

„Apdomā, pirms saki ko! Tādam vajadzētu būt mūsu nākotnes sauklim. Cik bieži viens neapdomāts, nevietā izteikts vārds var būt liktenīgs tavai un tavu līdzbiedru dzīves cīņā. Viens vārds spēj sagraut ne tikai draudzību, bet arī visucilvēci. Nereti tu pats, pēc šī neapdomātā vārda izteikšanas, aizeji bojā. To varam secināt no nesenā pagātnē notikušajiem pasaules notikumiem. Un tas bija Hitlera neapdomīgi izteiktais vārds - karš, kuram viņš pats krita par upuri.”

To, mīlie delegāti, publicēja Cedelghemas gūstekņu nometnes jaunatnes izdevumā *Brīvības saule* 1946. g. 10. janvārī. Un šis ieteikums vietā vēl šodien. Varbūt pat vēl spēcīgāk nekā toreiz.

Bet kas tad būtu tās problēmas, kuru priekšā stāvam šodien?

Mūsu jaunatne (emigrācijas trešā un ceturtā paaudze) latviešu valodas prasmē strauji, jo strauji izzūd, vienalga par cik skolas, organizācijas un kursi mēģina šo attīstību nobremzēt. Mums, kā visi zinām, ir jaunatne, kas varbūt pārzin virtuves valodu, bet nesaprot mani, ja es kādā sēdē skaidroju Vispasaules latviešu jaunatnes fonda statūtus un tā problemātiku latviešu valodā. Ko tas nozīmē mūsu turpmākai darbībai? Ja vēlamies savu kautrīgo jaunatni plašāk piesaistīt latviešu sabiedrības aktīvā darbā,

itin drīz būs jāskatās angļu valodas lietošanai taisni un nežēlīgi acīs, lai cik tas mums sāpētu. Tas attiecas katrā ziņā uz lielākiem, plašākiem sarīkojumiem un notikumiem.

Pēc pētījumiem, ko izdarījis Aldis Putniņš, kas ir psihologs Austrālijā, tā latviešu jaunatne, kas uzaugusi emigrācijā nejut nekādas saites ar tautu Latvijā. Viņi nekādā veidā neidentificējas ar savu brālēnu vai māšicu tēvzemē. Un kas notiek latviešu sabiedrībā? Taisni tos jauniešus, kas meklē saites un identifikāciju ar savu tautu gan brīvā pasaulē, gan Latvijā - tos jauniešus mēs bieži atstumjam, nokritizējam, apdēvējam ar daudzdažādiem nosaukumiem kā, piemēram, kulturpiks, kultūras sakarnieks, naivs pakalpiņš, nenobriedis jaunietis u.t.t.. Mūsu skalās balsis organizācijās (piemēram, LNAK un LCP) garīgi un praktiski tik pat efektīvi kā Latvijas PSR karā pret tiem jauniešiem, kam acīm redzot rūp latviešu tautas nākotne, pierādot jau to tikai ar to, ka runā, domā un raksta latviešu valodā, par ko vien mums, dārgie delegāti, vajadzētu būt pateicīgiem.

Latviešu jaunatne, kam rūp latviešu tautas nākotne un tās liktenis, 4. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā rādīja, ka viņi domā par latvietības problemātiku. Kontroversiālā 4. VLJK deklarācija par sakariem ar Latviju, latviešu jaunatne cenšas definēt viņiem svarīgus elementus. Citēju:

"Sakari ar Latviju uztur dzīvu latviešu tautas abu daļu nacionālo kopību, mazina atsvešināšanos vidējā un vecā paaudzē, un iepazīstina latviešu jaunatni trimdā, kas augusi ārpus Latvijas un to nepazīst, ar latviešu tautas dzīvi un zemi ... Sevišķi svarīgi Latvijas apmeklējumi ir ārzemju jaunatnei, kas citādi nevar iepazīt savus dzimtenē izaugušos jaunos radniekus, latviešu jauno paaudzi, kas galvenām kārtām veidos mūsu nācijas nākotni. Abām jaunatnes daļām jārod kopīgs ceļš un cilvēcis tuvums." Deklarācija beidzas ar sekojošo paragrāfu: "Atzīstam, ka tik ilgi, kamēr padomju varas iestādes Rīgā izvairās akceptēt godīgu, abpusīgu sakaru izveidi, trūkst pamatnoteikumu biedrību

vai grupu dibināšanai regulāriem kontaktiem ar Latvijas iestādēm sakaru jautājumos. Rīgas iestādēm vispirms jāpierāda abpusīgu sakaru principu atzīšana un īstenošana."

Kā tas ir, kad esat noklausījušies šīs deklarācijas izvilkumus? Vai jūs patiešām varat saukt latviešu jaunatni par naivu, vai radikālu? Atcerēsimies, ka LNAK pārstāvja sniegums 4. VLJK bija galvenokārt Merfija likuma citēšana tai jaunatnei, kas joprojām mēģina atrast iespēju dzīvot latviešu sabiedrības ietvaros emigrācijā.

LNAK pēdējos gados izvirzījušies latviešu sabiedrības acīs visumā kā "brīvdomātāju" apkarotāja. Galu galā, LNAK priekšsēdis pagājušās vasaras Sidrabenes lielsarīkojumā pat uzdrīkstējās teikt, ka lielākā kļūda, ko latviešu vecāki izdarījuši, ir ka viņi izaudzinājuši brīvdomātājus. Griežos pie jums kā LNJAK priekšsēde ar lūgumu varbūt ar šo delegātu sesiju beidzot sākt konstruktīvāk sastrādāt ar citādu uzskatu elementiem latviešu sabiedrībā, kas pēdējos gados, ja jūs īsti savas sirdsapziņas un protokolos paskatīsities, nav noticis. Kas lai to zin, kurš ceļš, kura doma novedīs pie latviešu tautas pašnoteikšanās brīža. Un mēs pat nebūsim tie, kas noteiks par Latvijas nākotni, kad tā patiešām iegūs brīvību, bet tie būs Latvijas iedzīvotāji.

Katrā ziņā, LNJAK valdes vārdā novēlu jums labas sekas šīs sesijas darbībā un ceru, ka jūs rūpīgi, bez pārāk dziļām emocijām, izvērtēsiet savu līdzšinējo darbību un mēģināsiet atrast virzienu nākotnei. Ieklausaties Pāvila Johansona, manas paaudzes dzejnieka, dzejolī *Spītība*.

SPĪTĪBA

Iebāziet savas domas un sapņus plastā kulītē ar sinhronizētiem ventilēm un paceliet balsis ritmā ar soļiem. Jums jāskrien, jo laiks esot īss, citādi nespēsiet izstiept taisno līniju, kur taisnums ir princips, un princips ir šīsdienas dievs. Jūs sakat: "tad dievs būs mēs, un mums visiēm būs kopīgi jāelpo principa objektīvais tvaiks. Ja man uznāks klepus, tad uzmetīšu kūkumu.

JAUTRAIS PĀRIS KRŪMOS

Lūriķis

piektdienas vakarā, Čikagas piecīšu izrādē, Pinceru Pēters Jautrā pāra dalībniekiem dalīja aizdomīgas lapiņas. Uz lapiņām stāvēja rakstīts apraksts par vietupie Šolheven (Shoalhaven) upes, un aicinājums dejotājiem un draugiem tur pavadīt Lieldienu garo nedēļas nogali.

Lapiņa piedāvāja visādus labumus - skaistu apkārtni, svaigu gaisu, dažādas izdarības. Par izdarībām rakstīja šādi: „Šeit minēšu tikai dažas iespējas, ko var iesākt ar brīvo laiku. Pirmā vietā varbūt liksim slinkošānu, nedomāšanu par darbu un tautas dejām; sauļošanās; peldēšanos; apkārtnes izpētīšana kanu laivīnā; ielīšanu vecā zelta raktuvē meža vidū; pārkmeņoto gliemežvāku apbrīnošanu; iedraudzēšanos ar ķenguriem, kuri tur daudz apkārt lēkā; pazvejošanu (loti labs bass un zušu ūdens). Pat arī cepšanas, vārīšanas un trauku mazgāšanas iespējas būs pieejamas (ka ne ar gribu, tad ar varu!).”

Dalības maksa - \$15 meitenēm, \$20 zēniem (jo tiem vairāk slāpstot!). Diskriminācija! Maksā ieskaitīts viss - ēdiens, dzēriens, telts. Līdzīgi jāņem tikai gulēšanas piederumi, drēbes, ēdamrīki.

Pieteicās 11 braucēju.

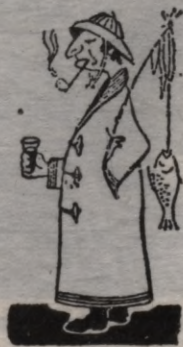
Lielās piektdienas rītā jau plkst. 7.30 Pētera māja bija kā bišu strops. Pakoja mantas un ēdamo; kārtoja makšķeres, gāzes plītes, teltis; nervozēja par pārējo braucēju punktīgo ierašanos, jo satiksme Lieldienu nogalē ir vienmēr baismīga.

Brīnumi notika! Jau pusstundu pirms norunātā satikšanās laika visi braucēji bija saradušies un punktīgi plkst. 9.00 karavāna devās ceļā. (Kur palika akadēmiskais ceturksnis?)

Pēc neilga laika (satiksmes nebija daudz) bijām Mitagongā, kur izkustinājām sakrampējušos muskuļus, ieēdām saldējumu un tad braucām tālāk. Ceļš veda caur Bovralu (Bowral) uz Ficroja (Fitzroy) ūdens kritumu, kura tuvumā bija norunāts satikt Gulbju Jāni un Cielēnu Ingu. Pa ceļam apskatījām ūdens kritumu. Kautgan bija Lielās piektdienas pusdienas laiks, tūristu bija kā mudž. Braucām tālāk savākt Jāni un Ingu.

Ceļa malā pie ezera atradām Jāpa mašīnu un tālumā redzējām viņa stalto augumu un Ingas dzeltenās bikses. Viņi jau iepriekšējā vakarā bija izbraukuši no Sidnejas un Jānis jau bija paspējis noķert divas foreles. Sēdāmies atkal mašīnās un braucām tālāk caur Ķenguru ieleju uz Novru (Nowra). Pa ceļam no stāviem kalniem redzējām skaistus skatus pāri ielejai uz Klusā okeāna pusi. Žēl, ka ceļš bija tik grumbuļains, ka fotografēt nevarēja.

Braucām tālāk. Izbraucām Novrai, nogriezāmies uz ceļu, kas rādīja uz flotes lidotāju bāzi. Tūlīt atkal nogriezāmies, bet šoreiz ceļam bija aizdomīgāka zīme - „Rubbish Tip”. Un ceļš arī tāds bija - sākumā tīri labs un asfaltēts, bet drīzi vien pārgāja lauku ceļā ar arvien dziļākām bedrēm. Putekļu mākoņi ietina mašīnas un braukšanas ātrums stingri palēninājās. Tad mūsu gids Siliņu Māris nogriezās pa

Nometpotāju pasaulīgā mantība

vēl šaubīgāku celiņu un apstājās. Mēs izkāpām, nošķendējāmieš par skai- sto ceļu, un Māris paziņoja, ka vēl atliek tikai ap 500 metru braukšanai un 100 metru ko staigāt. Atviegloti sākām smaidīt.

Smaidi drīz pazuda - „100 metru staigāt” nozīmēja kāpt pa taciņu, kur kalnu kaza pārlauztu sprandu, un pa

to bija jānes viss - laivas, mantas, ēdiens. Iestiprinājamies un tad ķērāmieš pie darba. Laivas pielādē- jāmar mantām un tad četri zēni stenē- dami tās nonesa uz nometnes vietu. Uzcēlām nometni un sākās „izdarības”. Vairums gribēja tik atpūsties, bet abi Pēteri un Māris devās makšķerēt. Ilgi pēc saules rieta viņi atgriezās - no zivīm un zušiem ne smakas.

Nometne, kas upes malā ...

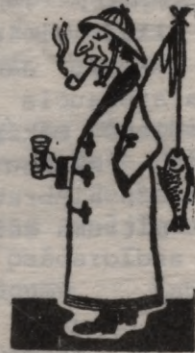
Pārstrādājušās, nabadzītes!

Sēdējām pie ugunsкура, pārrunājām dzīvi, gaidījām pusnakti, kad sākās Gulbju Jāņa dzimšanas diena. Punktīgi pusnaktī atskanēja šampānieša korķi un dziedājām „Daudz baltu dienīpu”. Tā kā kārtīgi krēsli nebija paņemti līdz, tad ierosinājām celšanas vietā Jāni mest upē, bet viņš ierosinājumu noraidīja.

Pie ugunsкура sēdot, meitenēm bija palicis auksts, un tās bija pievākušas visas zēnu jakas un kažokus. Tad tās pie ugunsкура sēdēja satinušās kā sīpoli. Tikai arvien biežāk bija jāapciemo purvs.

Ko lai es ar to iesāku?

Es gribu braukt mājās! Kā no šejienes tiek ārā?

Saulainā sestdienas rītā Vilkinu Vilnis un Dūšeļu Jānis sāka savu labo darbu - malku cirst. Tie „jau nakts vidū” (kā apgalvoja Pinceru Pēters) vai plkst. 7.30 (kā apgalvoja Jānis) skaļi cirta. Gulētāji, iztraucēti no migas, solījās nākošā rītā cirvi un mašete apslēpt, lai būtu miers.

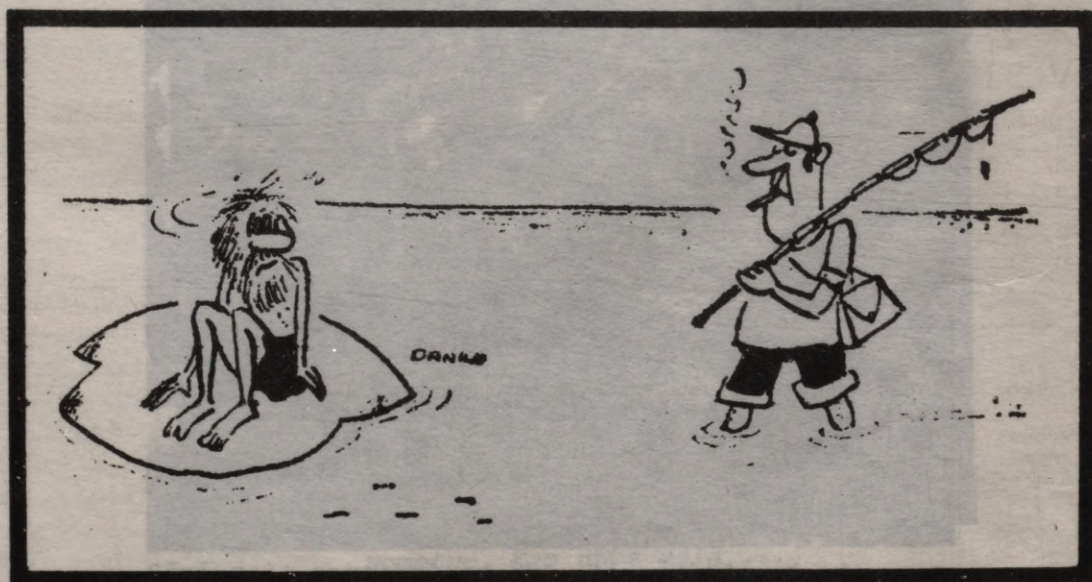
Pēc brokastīm makšķernieki atkal devās ceļā. Pārējie atpūtās, peldējās, mazgāja traukus. Ap pusdienām atgriezās makšķernieki - ar trim zušiem. Pēcpusdienā ieradās Kariku Andris un zēni aizgāja izpētīt uz kartes rādīto zelta raktuvi. Jānis un Inga aizbrauca, jo bija jābrauc tālāk ar ģimeni svinēt dzimšanas dienu. Pie ugunskura dziedājām, stāstījām jokus, meitenes apciemoja purvu. Pēc pusnakts gājām gulēt.

Ap četriem no rīta sāka līt. Jānis un Vilnis, kuri gulēja zem klajas debess, ātri pārvācās teltī. Rīts ausa pelēks un mitrs. Negribējās neko darīt. Visi sēdēja ap ugunskuru saīguši. Tikai makšķernieki sēdās atkal laivīnā, un viņiem pievienojās Akmeņu Jānis, kurš ar ģimeni bija atbraucis mūs apciemot. Vēlā pēcpusdienā makšķernieki pārbrauca - bešā. Akmeņu ģimene, Zīdu Andris un Vilnis aizbrauca, mūs pārējos atstājot mitrumā sēžot pie ugunskura.

Pirmdienas rītā saulīte atkal smaīdīja. Teltis un citas mantas ātri vien izžuva. Bija jāšak pakoties. Lai nebūtu laivas jāstiep pa kalnu augšā, nolēmām ar laivām aizairēt līdz vietai, kur ar mašīnām var piebraukt. Mantas salādējām mašīnās un devāmies ceļā atpakaļ uz „civilizāciju”. Briežu Laima un Polikeviču Ērika airēja vienu laivu un abi Pēteri otru. Zēni stāstīja, ka meitu laiva rādīja skaistus Māras līkločus pa upi.

Atpakaļceļš bija briesmīgs. Jau pie Nauras mašīnas bija sastrēģušas garā, nekustīgā biezputrā. Atmetām domu braukt pa krasta ceļu atpakaļ uz Sidneju un nogriezāmies pa Ņenguru ielejas ceļu. Pie Mitagongas atkal iekūlāmies putrā. Pēc satiksmes spriežot, Lieldienās Sidneajā gandrīz vai neviena nav bijis. Ar caurmēra ātrumu 35 km stundā vilkāmies, bet beidzot tikām Sidneajā.

Nākošā piektdienā mēģinājumā Sidnejas Latviešu namā zāle atgādīnāja tirgu. Uz galdiem bija izliktas mantas, kas bija aizmirsušās mašīnās - tā Laima atguva savu burbulgumiju. Skatījās fotogrāfijas - smējās - atcerējās jauki pavadīto Lieldienu nogali - prasīja, kad atkal brauks. Paldies Pēter!

LASĪTS...

Izvilums no intervijas Dzimtenes Balsī (1979. g., nr. 52, 20. - 26. decembris) ar Helmutu Kreicbergu, Latvijas komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs prezidija priekšsēdētāja vietas izpildītāju.

... Latvijas kultūras sakaru komiteja vienmēr ir bijusi atsaucīga tautiešu priekšlikumiem kultūras sakaru jomā, ja tie atbilst Helsinku sanāksmes Noslēguma akta garam. Runājot par tautiešu iespējām iepazīstināt ar savu radošo darbību Latvijas iedzīvotājus, tad par mērauklu tāpat kā līdz šim tiek uzskatīts viens vienīgais noteikums - profesionālais līmenis. Šinī gadījumā jāatzīmē, ka atrautība no Latvijas, izklaidētība un tiešais maizes darbs lielum lielajam vairumam svešatnes latviešu neļauj pilnībā nodoties savam interesēm, kas savukārt veicina diletantismu un savu spēju pārvērtēšanu. Tikai viens piemērs: Austrālijas latviešu jaunatnes grupa ir nodibinājusi ansambli „Saules josta”, kas šogad apceļoja un koncertēja vairākos latviešu centros aizrobežā. Emigrācijas izdevumos parādījās kritikas, kuras vēstīja par kaut ko vienreizēju. Vienam no mūsu etnogrāfijas, folkloras un deju lietpratējiem bija izdevība noskatīties šī ansambļa uzvedumu, un viņa vērtējums bija šāds: amatieru ansamblis, kurš spējīgs piedalīties kādā no Padomju

Latvijas lauku rajonu pašdarbības skatēm, bet ne vairāk. Neapšaubot ansambļa dalībnieku entuziasmu un degsmi, nākas kārtējo reizi sastapties ar nevajadzīgu, pat kaitīgu slavināšanu. Sliktākais pie visa ir tas, ka arī paši dalībnieki tic preses „objektivitātei”. Līdz ar to vienam otram rodas „greizā spoguļa” priekšstats par savām spējām un kultūras dzīvi svešatnē vispār.

Piebildumi - Juris Ruņģis, Saules jostas administrators.

Vajadzētu justies pagodinātiem, ka sakaru komiteja jutās spiesta uzbrukt un nonievāt Saules jostas ansambli, kaut gan mums ar komiteju nekādi sakari nav bijuši.

Gribētos zināt, kuru izrādi „lietpratējs” redzēja. Protams, ka esam amatieru ansamblis, kā to katrs dalībnieks varētu apliecināt. Mums nav nekādas teikšanas par to, kas parādas presē, bet mani drusku pārsteidz spēja apliecināt, ko mēs ticam un kādi ir dažu uzskati par šejienes kultūras dzīvi.

Protams, ka mēs gribētu iepazīstināt ar savu radošo darbību Latvijas latviešus. Ja komitejas vērtējumā mēs esam spējīgi piedalīties lauku rajonu pašdarbības skatēs, tad gaidīsim ielūgumu. Labprāt brauktu un Valmieru, Daugavpili, Jelgavu vai Liepāju. Domāju, ka latvieši labprāt nāktu mūs skatīties un ka mēs viņiem kaunū nedarītu.

ARVĪDS DONASS

— Jūsu dzīve norit visciešākajā kopsakarā ar tautas mākslu. Pats esat savā laikā dejojis, tagad vadāt Em. Melngaiļa Tautas mākslas namu. Pārlūkojot aizvadītos un aizvadāmo gadu, kāds jums bijis šis, 1979. gads?

— Vērojot un piedaloties šī gada tautas mākslas norisēs gan zonu dziesmu un deju svētkos, kārtējā pūtēju orķestru salidojumā, gan tautas deju ansambļu konkursā un daudzos citos, valda sajūta, ka tautas mākslinieciskā izteikšanās iet ne tikai plašumā, bet arī dziļumā. Patlaban tas ir jo spilgti jūtams. Gatavojoties nākamgada Dziesmu un deju svētkiem, jau

prāvu laiku mākslas kolektīvos dominē svētku noskaņa, bet līdz tiem vēl pusgads!

— Nākamgada dziesmu svētki notiks no desmitā līdz trīspadsmitajam jūlijam. Kādi izskatīsies dziedātāji un dejojāji?

— Protams, krāsaini. Koriem būs sava novada etnogrāfiski darināti tērpi. Dejojājiem arī, tikai stilizēti, jo ar garlem brunčiem un smagām rotām, liekas, nav nemaz tik viegli dejojot un arī nav uzskatāma jauniešu graucioztāte un ķermeņu līnijas.

Viegli nav, bet skaistāk gan!

VAI TU ESI APZINĪGS DEJOTĀJS, IMITĀCIJAS LATVIETIS, JEB CITTAUTIEŠU SPIEGS?

(Pārņemts no PDC 21)

1. Vakārā deju kopai jādejo uz skatuves. Tava Zemgales tautas tērpa blūze ir pazudusi. Vai tu ...

- a) aizņemsies no māšas Rucavas blūzi (sarkani izšūtu)?
- b) aizņemsies no brāļa baltu kreklu ar garām piedurknēm?
- c) liksi mammai izšūt jaunu blūzi līdz vakaram?
- d) atteiksies dejot?

2. Vecāmāte uzdāvina prievīti. Tu saki, „Paldies par jauko dāvanu! Tā man labi noderēs ...

- a) apsiet matus.”
- b) apsiet ap kaklu tautiskam kreklam.”
- c) turet zeķi augšā.”
- d) sagriezt gabaliņos grāmatu zīmēm.”

3. Saktai nolūzt kāja. Tās vietā, vai tu ...

- a) aizsiesi kreklu ar prievīti?
- b) aizņemsies no mammašs Itālijas brošu?
- c) aizspraudīsi kreklu ar villaines saktu?
- d) piešūsi podziņu un aizpogāsi?

4. Tavs dejošanas kurpju pāris ir pie kurpnieka. Ko tu to vietā vilktu?

- a) Čībīņas?
- b) Sporta kurpes ar trīs melnām stripiņām?
- c) Mednieka zābakus?
- d) Pārkrāsotu vecās lilā kurpes melnas?

1.a) Tu esi imitācijas latvietis, jo no publikas būtu ļoti uzkrītoša sarkani izrakstītā Rucavas blūze baltās Zemgales blūzes vietā. Novadus nedrīkst jaukt!

b) Tu esi apzinīgs dejotājs, jo uz skatuves publika nevarēs redzēt, vai brāļa kreklš ir izšūts, vai nav.

c) O boi! Tu esi cerību pilns! Īsts memmes bērns!

d) Tā ir sabotāža! Tu esi cittautiešu spiegs!

2.a) Indiāņu spiegs?

b) Tautiskos jautājumus ņem pārāk viegli - imitācijas latvietis.

c) Tavas etnogrāfiskās zināšanas ir labas. Tu esi apzinīgs dejotājs.

d) Tikai memmes bērns neapzinātu prievītes vērtību.

3.a) Tikai imitācijas latvietis nezina, ka prievītes nevalkāja ap kaklu.

b) Mamma mia! Memmes bērns atkal izgudro brīnumus!

c) Vai nu cittautiešu spiegam ir ļoti maza villaine, jeb ļoti liels kakls.

d) Apzinīgs dejotājs neliktu neko uzkrītošu vai nepareizu saktas vietā.

4.a) Pēc kliegšanas un spārdīšanās memmes bērns būtu ar mieru valkāt čībīņas.

b) Spiegs un sabotieris!

c) Imitācijas latvietim kurpes ir nesvarīgas.

d) Tu esi apzinīgs dejotājs (bet vai tu pārkrāsotu JAUNAS lilā kurpes?).

Saules Josta

A. Legzdīņš

Nogriez tel'vīziju, mīlo māmuli,
Nāc man labāk tautas dziesmas pamācīt
Uzkar telefonu, mīlo māmuli,
Sāc man labāk tautas dejas parādīt.
Prieks būs vecai mātei, redzet ko tu
var',
Prieks būs vecam tēvam, kurš Dieva
laukos ar.

Dziedi mazais letiņ,
Dzīvē soļodams.
Pāri visām bēdām
Soļo dziedādams.

Dejo mazais letiņ
Dzīvē griezdamies.
Cauri višam likstām
Dejo smiedamies.

Dziedi tik un dejo,
To darīt nepagurst'.
Tūkstoš gadu dejots,
Vēl tūkstoš' jādejo.

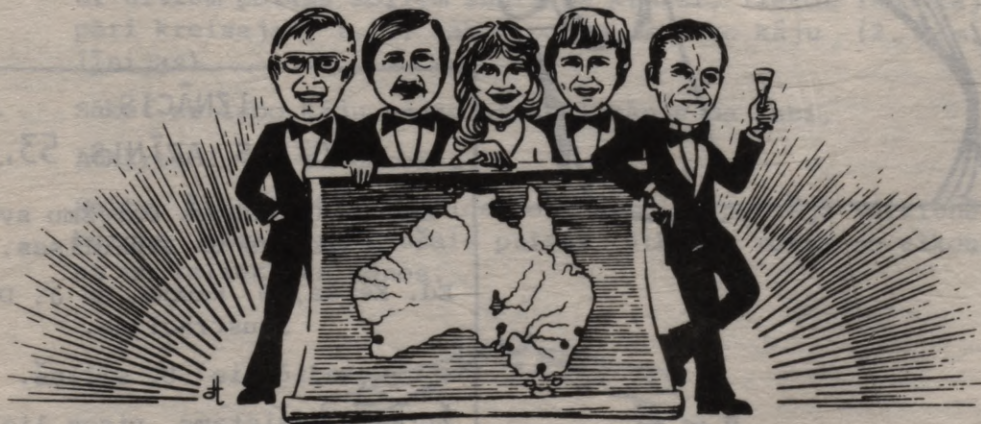
Tā kā tautas tērpam - zili sārts un
mēļš,
Tikpat krāšņi vijas tautas dziesmu
ceļš.

Skalu uguns gaismā rijas klonā sēts,
Cauri gadu simtiem sirdīs izauklēts.
Dziesmā aiziet vakars, dejā pienāk
rīts,
Zābakzolēm pielīp visas tautas spīts.

Dejo mazais letiņ,
Kāju grīdā sper.
Tiem, kas aizsnaudušies
Acis vaļā ver.

Dziedi mazais letiņ,
Dūri galdā triec.
Rīgas pilī kausiem
Galdos dejot liec.

Dziedi tik un dejo
Vienalga kad un kur.
Tās ir saules jostas,
Kas mūs kopā tur.

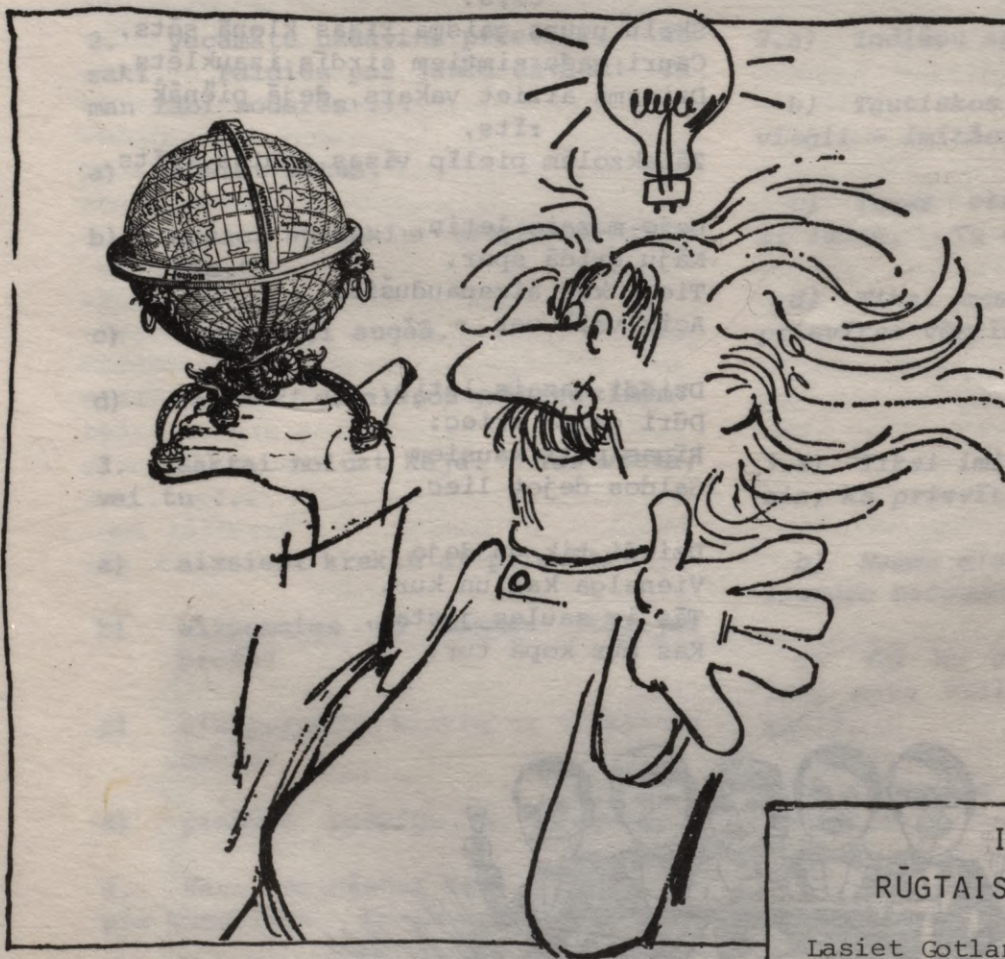
ČIKAGAS PIECĪŠI

PDC AR ULDI SILIŅU

Lai gan vispārīgi ir atzīts, ka zeme ir apaļa, un to nenoliedz arī krievi, es neesmu tik drošs. Piemēram, senie grieķi domāja, ka zeme izskatās kā pankūka, ko uz muguras tur divi elefanti. Visi bija laimīgi un apmierināti, kamēr viens ieprasījās, kas tur elefantus. Teorija sabruka. Kāds cits grieķis vārdā Ptolomejs paziņoja, ka saule griežas ap zemi. "Ziloni tur zemi" teorijas piekritēji šmējās līdz zemei liekdamies un teica, ja kaut kur kaut kas griežas, tad tas ir Ptolomeja galvā.

Polis Koperniks nāca tautās ar pavisam sensacionālu paziņojumu, ka zeme griežas ap sauli. Baznīca sīki

pārbaudīja K. teoriju un atrada, ka viņš ir ķeceris. Viss velti. Teorija visiem tā iepatikās, ka baznīca nolēma pārtraukt dedzināšanu, lai nepaliktu galīgi bez astronomiem. Kopš tā laika grieķi vairs nav pie vārda tikusi un lielāko daļu sava laika pavada šeptējoties pa piena bāriem, sakņu un zivju veikaliem. Tas, protams, nenozīmē, ka viņi ir uzdevuši astronomiju. Patiesībā grieķi ir pilnīgi aizcietušies atkal spēlēt pirmo vijoli filozofijā, matēmatikā un astronomijā. Nebūs tālu diena, kad Theos Katotakidis pēkšņi paziņos, ka zemes lode patiesībā izskatās kā hamburgerene. Un varbūt, ka viņam ir taisnība!

IZNĀCIS RŪGTAIS APĪNIS 53.

Lasiet Gotlandes Dziesmu svētku
atskaņas un aizkulises.

Ed. Keiša, O. Kampes un J. Dukura
ilustrācijas.

Rediģējis U. Silipšs.

Žurnāls pieietams visos lielākos
grāmatveikalos.

MEITA PUIŠUS DANCINĀJA

Latviešu tautas deja ar jostām

Harija Sūnas choreogrāfija un apraksts

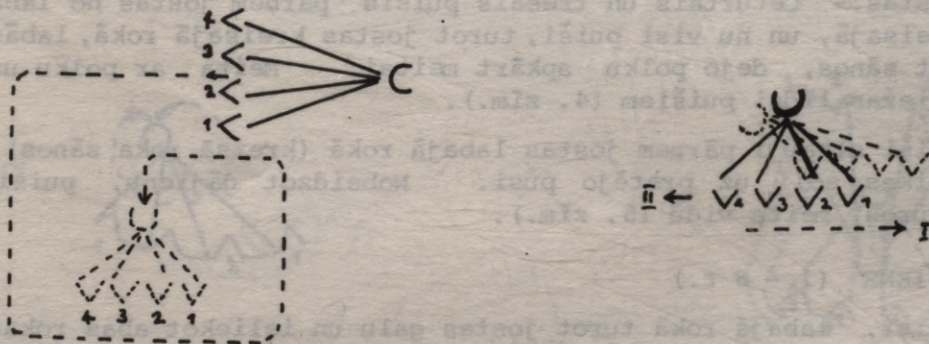
No grāmatas *Dejas pašdarbības kolektīviem*, red. M. Zalmane, Latvijas valsts izdevniecība Rīgā, 1954

NOVIETOJUMS

Dejotāji - 4 puīši un 1 meita nostājas labās puses (no skatītāja) dibenplāna aizkulisēs (1. zīm.) un satveras izstieptajās jostās šādi: pirmais puisis kreiso roku ar satvertu jostas galu ieliek sānos, ar labo roku sadodas elkoņu satvērienā ar otrā puīša kreiso roku, kas ar satvertu jostu ielikta sānos. Ceturtais un trešais puisis satver jostas labajās rokās un ieliek tās sānos. Brīvās rokas sadodas elkoņu satvērienā. Meita satver visas četras jostas labajā rokā (kreisā sānos).

UZNĀCIENS (1 - 16 t.)

1 - 16 t. Puīši, līdzinoties vienā līnijā, meita, turoties aiz tiem izstieptajās jostās, braši uzdejo polkas soli, sākot ar labo kāju (un virzoties uz priekšplānu, 1. zīm.). Puīšiem jādejo vairāk uz vietas, ceļi augsti pacelti.

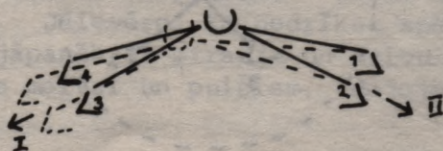
PIRMAIS GĀJIENS (1 - 8 t.)

1 - 2 t. Puīši, paliekot skatuves priekšplānā un stingri nolīdzinoties, dejo ar diviem polkas soļiem sānis pa kreisi, liekot labo kāju krustiski pāri kreisajai, t.i., sākot polku ar labo kāju (2. zīm., punktētās līnijas).

3 - 4 t. Sākot ar labo kāju, dejo atpakaļ sānis pa labi.

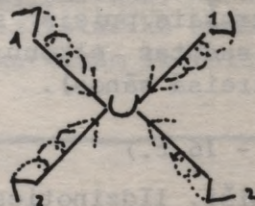
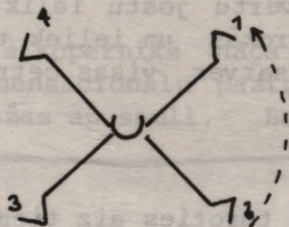
5 - 8 t. Atkārto 1 - 4 t. darbību.

Meita šajā laikā izpilda polkas soļus pretējā virzienā. Gājiena beigās otrais un trešais puisis atbrīvo rokas no elkoņa satvēriena un ieliek tās sānos.

OTRAIS GĀJIENS (9 - 16 t.)

- 9 - 10 t. Ceturtais un trešais puisis, it kā vēlētos izrauties, ar visa ķermeņa akcentējumu un sparīgi sākot ar labo kāju, dežo divus polkas soļus sānis (3. zīm., punktētās līnijas). Pirmais un otrais puisis izpilda polkas soli uz vietas, arī gatavojoties „aizbēgšanai”.
- 11 - 12 t. Pirmais un otrais puisis ar spēju izrāvienu, sākot ar labo kāju, dežo divus polkas soļus sānis (3. zīm.). Ceturtais un trešais puisis, it kā pretojoties, negribīgi dežo divus polkas soļus atpakaļ, t.i., virzas atmuguriski.
- Meita šajā laikā, pārvarējusi pārsteigumu un dejojot uz vietas polkas soli, sparīgi rīkojas ar jostām: palaiž vaļīgāk projam skrejošo jostas un pievelkot atpakaļ nākošo jostas.
- 13 - 14 t. Projam dežo ceturtais un trešais puisis; atpakaļ virzas pirmais un otrais.
- 15 - 16 t. Atkārtoti 11 - 12 t. darbību.

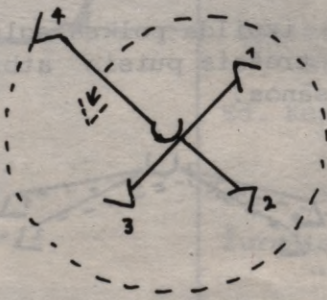

TREŠAIS GĀJIENS (1 - 16 t.)

- 1 - 8 t. Meita ar uzvarošu žestu ieliek rokas sānos - katrā rokā turot divas jostas. Ceturtais un trešais puisis pārņem jostas no labās rokas kreisajā, un nu visi puīši, turot jostas kreisajā rokā, labās ieliekot sānos, dežo polku apkārt meitai. Meita ar polku uz vietas griežas līdz puīšiem (4. zīm.).
- 9 - 16 t. Puīši strauji pārņem jostas labajā rokā (kreisā roka sānos) un dežo polkas soli uz pretējo pusi. Nobeidzot gājienu, puīši paliek stūros, meita vidū (5. zīm.).

CETURTAIS GĀJIENS (1 - 8 t.)

- 1 - 4 t. Puīši, labajā rokā turot jostas galu un ieliekot abas rokas sānos, griežas ar polkas soli pa labi un ietinas jostās. Jostas izstieptas stingri, lai tās vienmēr būtu vidukļa augstumā. Meita, dejojot polku uz vietas, paceļ jostas plecu augstumā un, pakāpeniski tās nolaižot, regulē ietīšanos. 4 t. beigās puīši pievirzījušies skatuves centrā pie meitas, skatoties uz viņu, piesit 3 reizes kājas.
- 5 - 8 t. Puīši ar polkas soli iztinās no jostām, 8. taktī veikli pārņem jostas kreisajā rokā, pie tam pirmais, otrais un trešais puisis, strauji pielecot pie meitas, notupjas uz labā ceļa (6. zīm.).

PIEKTAIS GĀJIENS (9 - 16 t. un 1 - 8 t.)

- 9 - 12 t. Meita, turot kreisajā rokā pirmā, otrā un trešā puīša jostas, ar labo roku paņem ceturtnā puīša jostu, pie tam to izdara ar pamudinājumu, un ceturtais puīsis polkas solī dejo apkārt meitai (6. zīm.). Meitas labā roka un puīša kreisā roka ar jostu pacelta virs galvas. Puisim jādejo ļoti strauji, lai mūzikas 4. taktī nokļūtu savā vietā, kur viņš notupjas uz labā ceļa (muguru tur taisni un stalti).
- 13 - 16 t. Trešais puīsis, strauji uzlecot augšā, sāk apkārtgājienu. Meita, veikli pārņemot trešā puīša jostu, skubina to skrējienam. Josta pacelta virs galvas. Trešais puīsis, apdejojot apli un nonākot savā vietā, atkal notupjas uz labā ceļa.
- 1 - 4 t. Apkārtgājienu līdzīgi iepriekšējiem iesāk otrais puīsis.
- 5 - 8 t. Apkārtgājienu iesāk pirmais puīsis. 8. taktī ceturtais, trešais un otrais puīsis veikli uzlec kājās un, satveroties elkoņos, nostājas, kā parādīts 7. zīmējumā. Viņiem pievienojas pirmais puīsis. Elkoņos satveras šādi: ceturtais puīsis kreiso roku ar jostu ieliek sānos, ar labo satver trešā puīša kreiso (jostu turošo) roku; trešais puīsis līdzīgā kārtā satveras ar otro puīsi un otrais ar pirmo. Pirmais puīsis labo roku ieliek sānos. Meita visas jostas pārliet pāri labajam plecam un satver tās ar abām rokām.

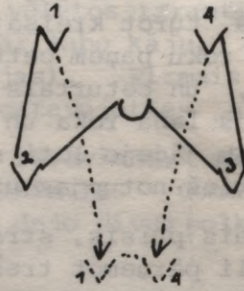
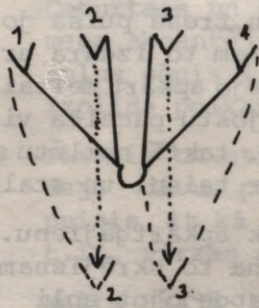
SESTAIS GĀJIENS (9 - 16 t.)

- 9 - 16 t. Meita ar jostām pār plecu un pieliekusies velk puīšus pa nelielu apli. Puīši polkas solī dejo strauji, lai 16. taktī nonāktu skatuves vidū un nostātos septītajam gājienam (8. zīm.).

SEPTĪTAIS GĀJIENS (1 - 8 t.)

- 1 - 2 t. Pirmais puīsis veikli pārņem jostu labajā rokā. Trešais puīsis, atbrīvojot labo roku no elkoņa satvēriena, tāpat pārņem jostu labajā rokā. Ceturtais puīsis ar trešo un otrais puīsis ar pirmo paliek elkoņu satvērienā. Malējās rokas ar jostām ieliek sānos. Puīši polkas solī strauji dejo uz skatuves priekšplānu, iegriežoties ar skatu pret meitu, t.i., ar mugurām pret skatītāju (8. zīm., punktētās līnijas). Meita ar polkas soli nedaudz pavirzas atmuguriski atpakaļ, paceļot jostas virs galvas, tad strauji tās nolaiž priekšpusē lejup, pie tam izveicīgi paņem labajā rokā pirmā un otrā puīša jostas un kreisajā rokā ceturtnā un trešā puīša jostas.
- 3 - 4 t. Meita strauji virzas uz priekšu - rokas ar jostām nolaistas, puīši dejo atpakaļ. Jāievēro, ka nedrīkst spēcīgi raustīt jostas, „izdancināšana” jāpanāk ar strauju un dzīvu pretkustību, t.i., saskaņoti mainoties meitai un puīšiem, dejojot gan uz priekšu, gan atpakaļ.
- 5 - 8 t. Atkārtoti 1 - 4 t. darbību, tikai meita vairs neceļ jostas virs galvas.

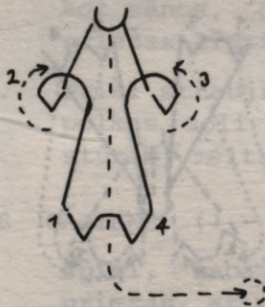

ASTOTAIS GĀJIENS (9 - 16 t. un 1 - 16 t.)

Pirmais un trešais puisis tur jostas labajā roka (kreisā roka sānos); otrais un ceturtais puisis satver jostas kreisajā rokā (labā roka sānos).

9 - 10 t. Meita strauji paceļ rokas virs galvas un dejo polkas soli uz vietas. Otrais un trešais puisis dejo polkas soli (9. zīm., punktētās līnijas) zem paceltām jostām, pie tam veikli un nekļūdīgi trešais puisis ar kreiso roku izņem no meitas kreisās rokas ceturto puisa jostu un līdzīgā veidā otrais puisis ar labo roku paņem pirmā puisa jostas galu un nostājas, kā parādīts 10. zīmējumā, ātri paceļot 10. taktī savas jostas un nolaižot roku ar nupat paņemto jostu.

11 - 12 t. Pirmais un ceturtais puisis izdejo zem paceltajām jostām (10. zīm.) un nostājas skatuves priekšplānā. Paceļot sadotās iekšējās rokas, izveido vārtņipus. 12. taktī zem labā rokā paceltās jostas apgriežas apkārt pa kreisi trešais puisis; otrais puisis zem kreisā rokā paceltās jostas apgriežas apkārt pa labi (11. zīm.).

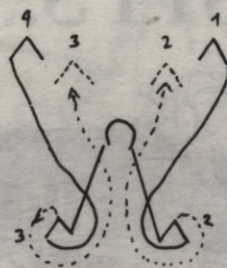
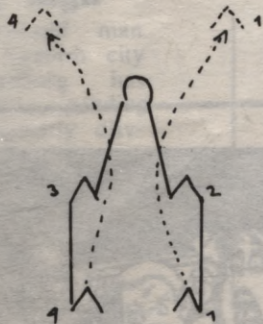

13 - 14 t. Meita (11. zīm., punktētā līnija) virzas polkas solī uz skatuves priekšplānu caur pirmā un ceturto puisa izveidotajiem vārtņipiem un nogriežas pa labi. Viņai seko otrais un trešais puisis.

15 - 16 t. Meita ar otro un trešo puisi dejo uz priekšu. Pirmais un ceturtais puisis 16. taktī, atlaižot rokas, virzas atbilstoši 12. zīmējumam, t.i., ceturtais puisis griežas apkārt pa kreisi, pirmais pa labi. Atlaistās rokas ieliek sānos.

1 - 2 t. Meita ar otro un trešo puisi dejo polku uz vietas, paceļot sadotās izstieptās jostas virs galvas. Pirmais un ceturtais puisis dejo zem paceltajām jostām (13. zīm., punktētās līnijas).

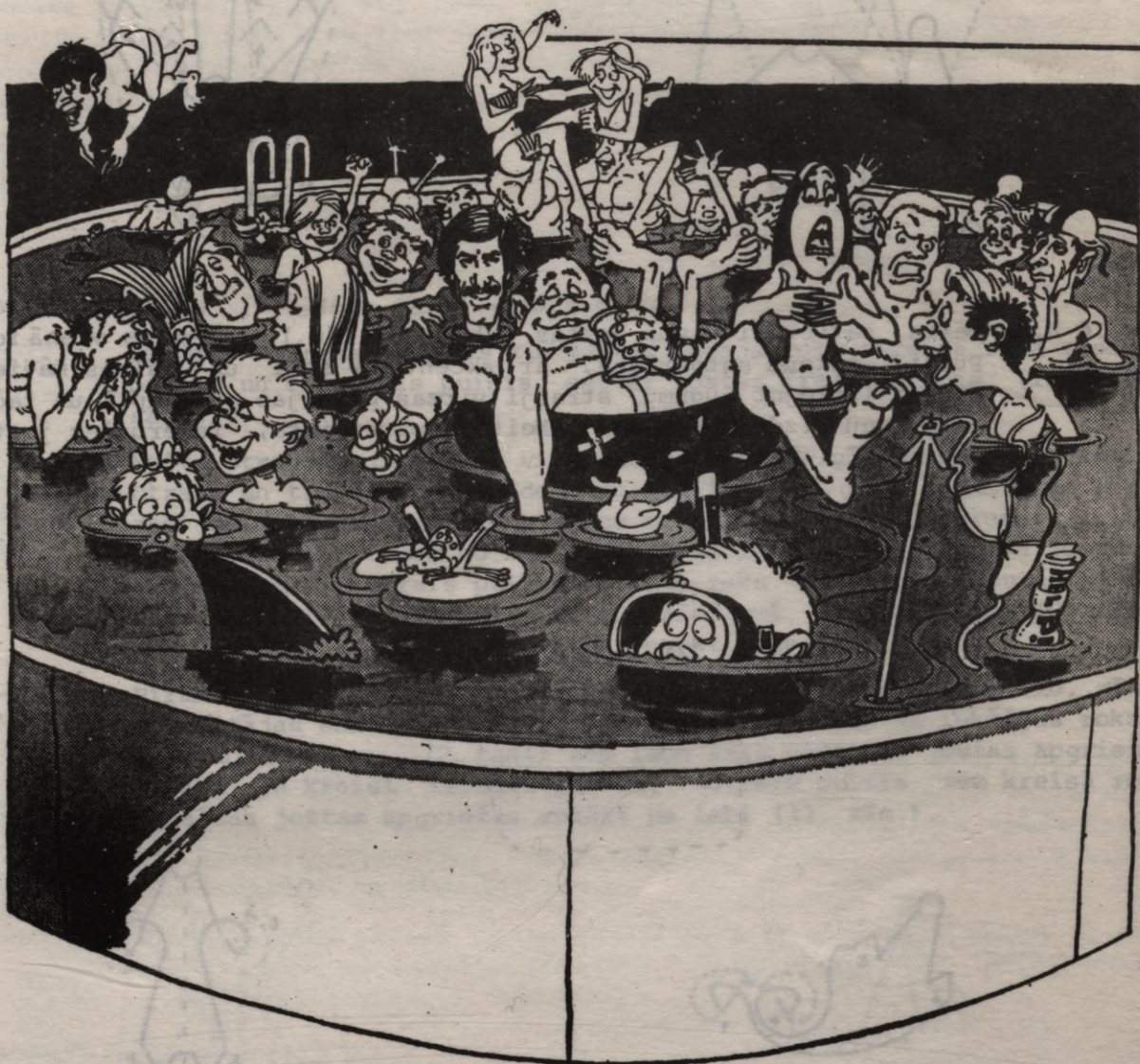
3 - 4 t. Otrais puisis virzas apkārt pa labi zem kreisajā rokā paceltās jostas. Zem paceltās jostas labajā rokā līdzīgi virzas (pa kreisi) trešais puisis un dejo tālāk, kā parādīts 14. zīmējumā. Ļoti veikli, skatītājam nemanot, trešais puisis ar kreiso roku iedod meitai ceturto puisa jostas galu, otrais puisis savukārt ar labo roku padod pirmā puisa jostu. Šī vieta it sevišķi jāvingrina, lai neiznāktu neveikla raustīšanās un mīpāšanās uz vietas un lai dejas ritmā nerastos kritums.

5 - 16 t. Meita, satvērusi visus jostas galus (15. zīm.), saņem tos vienā rokā. Puiši, elkoņu satvērienā, ar akcentētu soli un galvas mājienu, stalti izslejot augumu, strauji virzas pa dejas ceļu aplī un tad ar izrāvienu aizdejo projām. Meita, pārsteigta, ieķērusies jostās, neatlaidīgi seko puišiem.

LASĪTS...

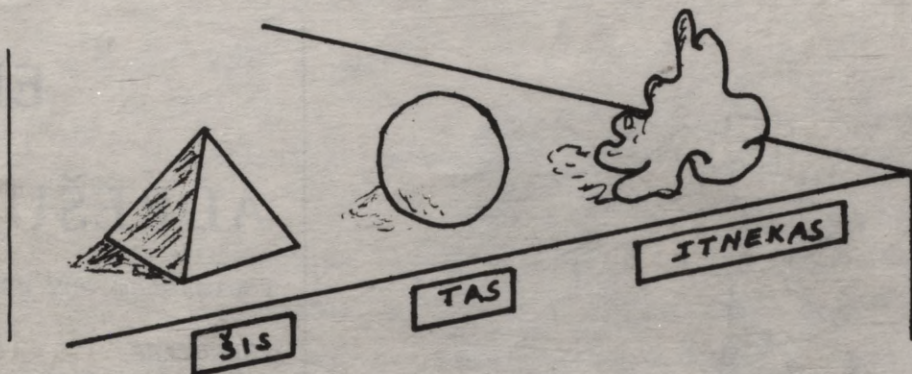

*SLB Informācijas biļetens
Nr. 337 1980. g. martā*

Ņukastles latviešu bass Eriks Rinaus ar dzīves biedri Rutu ierīkojuši savā īpašumā neparastu peldbaseinu. Peldbaseinam visapkārt 8 strūklakas, un kad tās ieslēgtas, skaits neparasts un skaists. Baseinā ir zemūdens apgaismojums un zemūdens mūzika. Mūziku var skaļi un skaidri dzirdēt tikai tad, kad palien zem ūdens, vai vismaz ieliek ausi ūdenī. Ja galva virs ūdens, tad mūziku nedzird. Baseinā trīs vietās, stāvēt, sēžot vai gulot, spēcīgas zemūdens gaisa strūklakas masē muskuļus. Eriks piebuvējis mājai arī vairākas jaunas telpas, un vienu pārvērtis par lielu biljarda istabu ar bāru. Tur tad, kopā ar draugiem pēc peldes un ūdens masāžas, viņi aizrautīgi spēlē biljardu.

Riding high

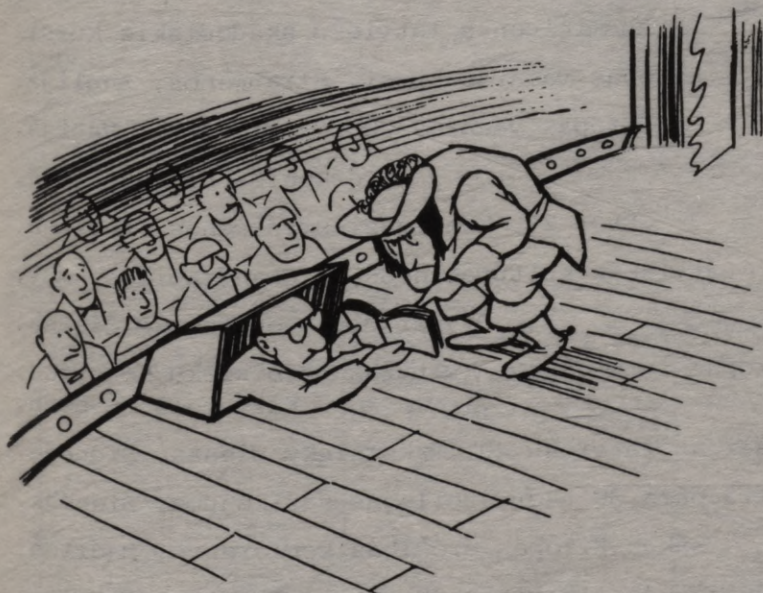
A 30-year-old man from the Swedish city of Gothenburg has been jailed pending trial for regularly driving into Sweden, with his tyres filled with whisky. The man admitted to making four trips with his estate-waggon tyres pumped up with around 190 litres (40 gallons) of whisky purchased in West Germany at far less than Swedish prices.

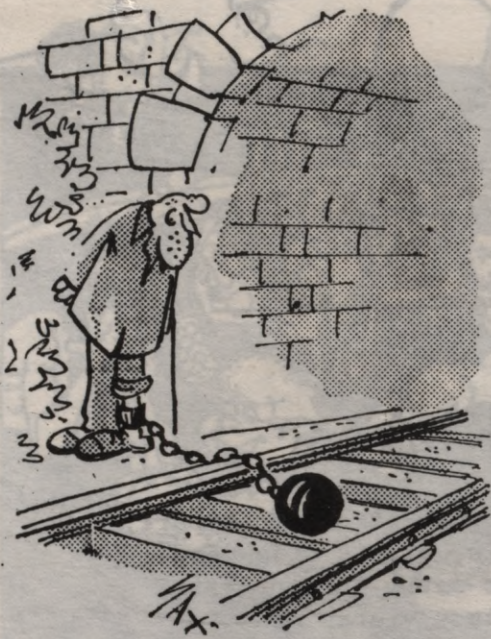
MĪKLA

Viens pret otru stājas pāri,
Pirmais, otrais dejo pāri,
Nummur četri, nummur trīs
Arī savas vietas mis.
Tagad meitas plidu, lidu
Plaukstas sit, kad nāk uz vidu,
Tagad atkal atpakaļ.
Puiši viņām pakaļ dar'.
Tagad puiši iet uz vidu,
Kājas trīsreiz sit pret grīdu,
Iesit trīsreiz plaukstas ar
Un nāk atkal atpakaļ.
Puiši, meitas, veidot viju,
Atkal taisīt ekskursiju!
Pār's kad sanāk vienuviet,
Lai sāk tūdaļ polku diet.

Ačkups saucas dancis šis!
Dāmas, kungi, tas ir viss!

Austrālijas latviešu
20. Teātru festivāls
Sidnejā
1980. g. no 6. - 8.
jūnijam

ELJA

ADREŠU MAINĀS

(sarakstam PDC 49)

SEKRETĀRE

Velga Zaļkalne-Zēgnere
Oberdorfstr. 53
D-5300 Bonn 3
WEST GERMANY

BIEDRZINE, EI EKSPEDĪTORE

Anna Muchka
Messkamp 21
D-4400 Münster
WEST GERMANY

Tuvāku informāciju par Vasaras kursiem un ELJA 27. kongresu no 6. līdz 27. jūlijam Straumēnos, Anglijā var saņemt rakstot Velgai Zēgnerei.

KALENDARS

1980. gadā

3. maijā	Vasaras kursu balle, Straumēnos, Anglijā.
no 15. - 19. maijam	Austrālijas latviešu 19. Jaunatnes dienas, Melburnā.
no 6. - 8. jūnijam	Austrālijas latviešu 20. Teātru festivāls, Sidnejā.
no 23. jūnija - 8. augustam	Rietummičigenas latviešu akadēmiskie kursi.
no 6. - 18. jūlijam	Eiropas vasaras kursi, Straumēnos, Anglijā.
no 6. - 28. jūlijam	Eiropas vasaras skola, Minsterē, Vācijā.
19. jūlijā	Pērkonīša balle, Pertā.
no 22. - 27. jūlijam	ELJA 27. kongress, Straumēnos, Anglijā.
no 10. - 17. augustam	Latviskās kultūras nedēļa, Grandrapidos, ASV.
no 22. - 31. augustam	Divreizdivi nometne, Mičigenā.
no 26. - 30. augustam	Eiropas latviešu 6. kultūras darbinieku kongress, Kastaņolā, Šveicē.
no 19. - 21. septembrim	Austrālijas latviešu 20. Rakstnieku dienas, Sidnejā.
25. oktobrī	Jautrā pāra 30 gadu jubilejas sarīkojums, Sidnejā.
7. novembrī	sākas Eiropas drošības konference, Madridē.
no 26. - 31. decembrim	Austrālijas latviešu 30. Kultūras dienas, Pertā.

1981. gadā

no 5. - 26. janvārim	Vasaras vidusskola, Adelaidē.
janvārī	Austrālijas latviešu 13. Jaunatnes kursi, Pertā.
no 19. - 26. aprīlim	4. globālās D.V. dienas, Melburnā.
jūlijā	5. Vispasaules latviešu jaunatnes kongress, Eiropā.
no 1. - 5. jūlijam	Kanadas latviešu 7. dziesmu svētki, Toronto.
no 23. - 26. jūlijam	Anglijas latviešu 10. dziesmu dienas, Lesterā.
no 26. - 31. decembrim	Austrālijas latviešu 31. Kultūras dienas, Brisbanē.

1982. gadā

janvārī	Austrālijas latviešu 14. Jaunatnes kursi, Brisbanē.
janvārī	Vasaras vidusskola, Adelaidē.
no 1. - 5. jūlijam	ASV rietumkrasta 9. dziesmu svētki, Portlandē.
no 25. - 31. jūlijam	Eiropas latviešu 5. dziesmu svētki, Lidsā, Anglijā.
no 21. - 29. augustam	Latviešu gaidu un skautu 4. lielā nometne, Kāvu gaismā, Mičigenā, ASV.
ziemeļu rudenī	4. Jaunatnes dziesmu svētki, Klivlandē, ASV.
no 26. - 31. decembrim	Austrālijas latviešu 32. Kultūras dienas, Kanberā.

1983. gadā

janvārī	Austrālijas latviešu 15. Jaunatnes kursi, Kanberā.
janvārī	Vasaras vidusskola, Adelaidē.
no 2. - 4. jūlijam	ASV 7. vispārējie dziesmu svētki, Milvokos.
no 26. - 31. decembrim	Austrālijas latviešu 33. Kultūras dienas, Melburnā.

1984. gadā

janvārī	Austrālijas latviešu 16. jaunatnes kursi, Melburnā.
janvārī	Vasaras vidusskola, Adelaidē.
no 26. - 31. decembrim	Austrālijas latviešu 34. Kultūras dienas, Hobartā.

